

WYMAGANIA EDUKACYJNE
Z EDUKACJI WCZESNOSZKOLNEJ
dla
KLAS I – III

Wymagania edukacyjne z edukacji wczesnoszkolnej po klasie I

I. Edukacja polonistyczna

Osiągnięcia w zakresie umiejętności SŁUCHANIA:

Uczeń kończący klasę I:

- ✓ słucha ze zrozumieniem prostych poleceń,
- ✓ słucha z uwagą dzieci i dorosłych, w różnych sytuacjach życiowych wymagających komunikacji i wzajemnego zrozumienia,
- ✓ wykonuje zadania według usłyszanej instrukcji, zadaje pytania,
- ✓ słucha z uwagą lektur i innych tekstów czytanych przez nauczyciela, uczniów i inne osoby,
- ✓ słucha uważnie wypowiedzi osób podczas uroczystości, koncertów, przedstawień. Przejawia zachowanie adekwatne do sytuacji,
- ✓ słucha i czeka na swoją kolej, panuje nad chęcią nagłego wypowiedzania się, nie przerywa wypowiedzi innych.

Osiągnięcia w zakresie umiejętności MÓWIENIA:

Uczeń kończący klasę I:

- ✓ wypowiada się płynnie, wyraziście, poprawnie skonstruowanymi zdaniami pojedynczymi,
- ✓ formułuje pytania dotyczące sytuacji zadaniowych, wypowiedzi ustnych nauczyciela, uczniów,
- ✓ wypowiada się spontanicznie, w formie uporządkowanej na tematy związane z przeżyciami, sytuacjami szkolnymi, lekturą,
- ✓ krótko omawia treść przeczytanego tekstu i ilustracji, nadaje tytuł obrazkom,
- ✓ potrafi omówić ilustrację do omawianego tekstu,
- ✓ formułuje proste życzenia i zaproszenia
- ✓ wygłasza z pamięci krótkie teksty poetyckie.

Osiągnięcia w zakresie umiejętności CZYTANIA i opracowywania tekstów:

Uczeń kończący klasę I:

- ✓ czyta i rozumie teksty odpowiednie do jego wieku,
- ✓ czyta płynnie, poprawnie i wyraziście na głos, teksty zbudowane z wyrazów opracowywanych w toku zajęć,
- ✓ czyta w skupieniu, po cichu teksty drukowane oraz samodzielnie zapisane w zeszytach,
- ✓ wyodrębnia postaci i zdarzenia w utworach literackich, ustala kolejność zdarzeń, wskazuje postaci główne i drugoplanowe, wskazuje cechy bohaterów i dokonuje ich oceny, określa nastrój w utworze, odróżnia elementy świata fikcji od rzeczywistości,
- ✓ wyszukuje w tekstach fragmenty wskazane przez nauczyciela, według niego najważniejsze lub najpiękniejsze,
- ✓ zna różne teksty literackie: wiersze, opowiadania, legendy,
- ✓ samodzielnie czyta wybrane książki.

Osiągnięcia w zakresie umiejętności PISANIA:

Uczeń kończący klasę I:

- ✓ zna i odróżnia wszystkie wprowadzone litery alfabetu,
- ✓ poprawnie łączy poznane litery,
- ✓ przepisuje poprawnie proste zdania,
- ✓ pisze proste, krótkie zdania: przepisuje, pisze z pamięci; dba o estetykę i poprawność graficzną pisma (przestrzega zasad kaligrafii),
- ✓ posługuje się ze zrozumieniem określeniami: wyraz, głoska, litera, sylaba, zdanie,
- ✓ stosuje poprawnie znaki interpunkcyjne na końcu zdania,
- ✓ stosuje poprawną wielkość liter w zapisie imion, nazwisk, tytułów książek, poznanych nazw geograficznych
- ✓ zapisuje proste wyrazy ze słuchu,

Osiągnięcia w zakresie KSZTAŁCENIA JEZYKOWEGO:

Uczeń kończący klasę I:

- ✓ wyróżnia w wypowiedziach zdania, w zdaniach wyrazy, w wyrazach samogłoski i spółgłoski,

- ✓ rozpoznaje zdania pytające, oznajmujące i rozkazujące,
- ✓ rozpoznaje wyrazy o znaczeniu przeciwnym,
- ✓ łączy wyrazy i poprawnie formułuje zdanie proste.

Osiągnięcia w zakresie GRAMATYKI:

Uczeń kończący klasę I:

- ✓ dzieli wyrazy na głoski, stara się poprawnie wyróżniać i nazywać głoski w nagłosie, śródgłosie i wygłosie,
- ✓ rozróżnia samogłoski i spółgłoski,
- ✓ określa liczbę sylab w wyrazie i układa wyrazy z rozsypanki sylabowej,
- ✓ wykazuje różnice między głoską a literą,
- ✓ zna pojęcie „dwuznak”,
- ✓ liczy głoski i litery w prostych wyrazach,
- ✓ podaje liczbę wyrazów w zdaniu,
- ✓ układa zdania o wskazanej liczbie wyrazów, z rozsypanki wyrazowej do ilustracji.

Osiągnięcia z zakresu ORTOGRAFII I INTERPUNKCJI:

Uczeń kończący klasę I:

- ✓ rozróżnia znaki interpunkcyjne: kropkę, znak zapytania, wykrzyknik,
- ✓ odróżnia i wskazuje podobieństwa w zapisywaniu: „rz”- „ż”, „u” – „ó”, „ch” – „h”,
- ✓ rozróżnia znaki interpunkcyjne: kropkę, znak zapytania, wykrzyknik i potrafi zakończyć zdania odpowiednio do celu wypowiedzi,
- ✓ zapisuje wielką literą: początek zdania, imiona, nazwiska, nazwy miast oraz poznane nazwy geograficzne,
- ✓ rozpoznaje rodzaje zdań.

Osiągnięcia w zakresie SAMOKSZTAŁCENIA:

Uczeń kończący klasę I:

- ✓ podejmuje próby zapisu nowych, samodzielnie poznanych wyrazów,
- ✓ korzysta z różnych źródeł informacji,
- ✓ wykorzystuje nabyte umiejętności do rozwiązywania problemów.

II. Edukacja matematyczna

Osiągnięcia w zakresie rozumienia stosunków przestrzennych i cech wielkościowych.

Uczeń kończący klasę I:

- ✓ określa i prezentuje wzajemne położenie przedmiotów na płaszczyźnie i w przestrzeni; określa i prezentuje kierunek ruchu przedmiotów oraz osób; określa położenie przedmiotu na prawo/na lewo od osoby widzianej z przodu (także przedstawionej na obrazku),
- ✓ porównuje przedmioty pod względem wyróżnionej cechy wielkościowej, np. długości czy masy; dokonuje klasyfikacji przedmiotów,
- ✓ posługuje się pojęciami: pion, poziom, skos, na, nad, pod, obok,
- ✓ zauważa i rysuje figury w pomniejszeniu i powiększeniu,
- ✓ klasyfikuje przedmioty ze względu na jedną i dwie cechy.

Osiągnięcia w zakresie rozumienia liczb i ich własności.

Uczeń kończący klasę I:

- ✓ liczy (w przód i wstecz) od podanej liczby po 1, po 2,
- ✓ odczytuje i zapisuje, za pomocą cyfr, liczby od 0 do 20,
- ✓ wyjaśnia znaczenie cyfr w zapisie liczby; wskazuje jedności, dziesiątki, określa kolejność, posługując się liczbą porządkową,
- ✓ porównuje liczby; porządkuje liczby od najmniejszej do największej i odwrotnie; rozumie sformułowania typu: liczba o 7 większa, liczba o 5 mniejsza,
- ✓ porównuje liczby używając określeń: większa, mniejsza, równa, stosuje znaki; $>$, $<$, $=$.
- ✓ numeruje piętra, rzędy, wagony, ludzi w kolejce, przedmioty.

Osiągnięcia w zakresie posługiwania się liczbami.

Uczeń kończący klasę I:

- ✓ wyjaśnia istotę działań matematycznych – dodawania, odejmowania oraz

- ✓ związki między nimi; korzysta intuicyjnie z własności działań;
- ✓ dodaje do podanej liczby w pamięci i od podanej liczby odejmuje w pamięci liczbę jednocyfrową,
- ✓ rozwiązuje równania z niewiadomą zapisaną w postaci okienka (uzupełnia okienko); stosuje własne strategie, wykonując obliczenia; posługuje się znakiem równości.

Osiągnięcia w zakresie czytania tekstów matematycznych.

Uczeń kończący klasę I:

- ✓ analizuje i rozwiązuje zadania tekstowe proste; dostrzega problem matematyczny oraz tworzy własną strategię jego rozwiązania, odpowiednią do warunków zadania; opisuje rozwiązanie za pomocą działań, równości z okienkiem, rysunku lub w inny wybrany przez siebie sposób;
- ✓ układa zadania i je rozwiązuje, tworzy łamigłówki matematyczne, wykorzystuje w tym procesie własną aktywność artystyczną, techniczną, konstrukcyjną.

Osiągnięcia w zakresie rozumienia pojęć geometrycznych.

Uczeń kończący klasę I:

- ✓ rozpoznaje – w naturalnym otoczeniu (w tym na ścianach figur przestrzennych) i na rysunkach – figury geometryczne: prostokąt, kwadrat, trójkąt, koło; wyodrębnia te figury spośród innych figur; kreśli przy linijce odcinki i łamane; rysuje odręcznie prostokąty (w tym kwadraty), wykorzystując sieć kwadratową;
- ✓ mierzy długości odcinków, boków figur geometrycznych itp.; podaje wynik pomiaru, posługując się jednostkami długości: centymetr, metr,
- ✓ dostrzega symetrię w środowisku przyrodniczym, w sztuce użytkowej i innych wytworach człowieka obecnych w otoczeniu dziecka.

Osiągnięcia w zakresie stosowania matematyki w sytuacjach życiowych oraz w innych obszarach edukacji.

Uczeń kończący klasę I:

- ✓ klasyfikuje obiekty i różne elementy środowiska społeczno-przyrodniczego z uwagi na wyodrębnione cechy; dostrzega rytm w środowisku przyrodniczym, sztuce użytkowej i innych wytworach człowieka, obecnych w środowisku dziecka;
- ✓ wykonuje obliczenia pieniężne; rozróżnia nominały na monetach i banknotach,
- ✓ odczytuje godziny na zegarze ze wskazówkami oraz elektronicznym (wyświetlającym cyfry w systemie 24-godzinnym); wykonuje proste obliczenia dotyczące czasu; zapisuje daty np. swojego urodzenia posługuje się kalendarzem, mierzy temperaturę za pomocą termometru oraz odczytuje ją;
- ✓ porównuje długości używając określeń: „dłuższy”, „krótszy”, „wyższy”, „niższy”,
- ✓ za pomocą linijki rysuje odcinki danej długości,
- ✓ rozpoznaje minety o wartości: 1zł, 2zł, 5zł oraz banknoty o wartości: 10 zł, 20 zł.

III. Edukacja przyrodnicza

Osiągnięcia w zakresie rozumienia środowiska PRZYRODNICZEGO:

Uczeń kończący klasę I:

- ✓ rozpoznaje rośliny charakterystyczne dla parku, lasu, pola, sadu i ogrodu;
- ✓ prowadzi proste uprawy;
- ✓ zna warunki konieczne do rozwoju roślin;
- ✓ dokonuje obserwacji i przeprowadza proste doświadczenia przyrodnicze;
- ✓ jest świadomy, że nie każde rośliny są przyjazne dla człowieka;
- ✓ rozpoznaje zwierzęta charakterystyczne dla parku, lasu, pola, sadu i ogrodu;
- ✓ prowadzi proste hodowle;
- ✓ zna warunki konieczne do rozwoju zwierząt w szkolnych hodowlach;
- ✓ wie, jakie korzyści przynoszą zwierzęta w przyrodzie (owady jako sprzymierzeńcy, owady jako szkodniki, rola dżdżownicy);
- ✓ wie, w jaki sposób zwierzęta przystosowują się do zimy (odlatują do ciepłych krajów, przylatują do Polski, zapadają w zimowy sen);

- ✓ stara się ~~pomagać zwierzętom przetrwać zimą, wie, jak należy pomagać zwierzętom~~ przetrwać upalne lato;
- ✓ jest świadomy, że chore, dzikie zwierzęta są zagrożeniem dla człowieka;
- ✓ wie, że trzeba segregować śmieci;
- ✓ potrafi właściwie zachować się w lesie, parku (zachowuje ciszę, szanuje rośliny, nie śmieci);
- ✓ podejmuje działania na rzecz ochrony przyrody;
- ✓ wymienia zjawiska atmosferyczne w danych porach roku;
- ✓ ubiera się zgodnie z panującą pogodą;
- ✓ dokonuje prostych obserwacji pogodowych;
- ✓ umie prowadzić obrazkowy kalendarz pogody;
- ✓ rozróżnia i nazywa podstawowe znaki drogowe;
- ✓ zachowuje bezpieczeństwo, przechodząc przez ulicę;
- ✓ wymienia miejsca, w których można lub nie wolno się bawić;
- ✓ zna zasady zdrowego odżywiania się i stara się je stosować;
- ✓ wie jak dbać o własne zdrowie;
- ✓ wie do kogo zwrócić się o pomoc w sytuacjach zagrożenia.

IV. Edukacja społeczna

Osiągnięcia w zakresie rozumienia środowiska SPOŁECZNEGO:

Uczeń kończący klasę I:

- ✓ uczestniczy w życiu klasy (współpracuje z innymi w czasie nauki szkolnej i w czasie zabawy), wie, że nie wolno krzywdzić słabszych, jest tolerancyjny wobec rówieśników, stara się być sprawiedliwym i prawdomównym, szanuje cudzą własność, przestrzega reguł społecznych, wie, co to znaczy być dobrym kolegą; Stosuje zwroty grzecznościowe.
- ✓ potrafi zachować się w miejscu publicznym: w pomieszczeniach szklonych (biblioteka, sekretariat), w kinie, teatrze;
- ✓ wie, jaki zawód wykonują jego rodzice;
- ✓ nazywa relacje między najbliższymi;
- ✓ zna zawody i wie, na czym polega praca: policjanta, lekarza, aptekarza, weterynarza, strażaka;

- ✓ pamięta numery telefonów alarmowych;
- ✓ zna najbliższą okolicę, nazywa region Polski w którym mieszka.
- ✓ zna i szanuje symbole narodowe; flagę, godło, hymn Polski;
- ✓ wie, że Warszawa jest stolicą Polski;
- ✓ wie, co to jest Unia Europejska, poznaje jej flagę.

V. Edukacja plastyczno - techniczna

Uczeń kończący klasę I:

- ✓ rysuje, maluje, wykleja, lepi wykorzystując różne kształty, barwy, faktury;
- ✓ wypowiada się stosując różne techniki plastyczne;
- ✓ wykonuje ilustracje do opowiadań, baśni, muzyki, sytuacji realnych i zmyślonych;
- ✓ dostrzega w układach przedmiotów rytm i stosuje go w swoich pracach;
- ✓ rozróżnia i nazywa dziedziny sztuki: malarstwo, rzeźbę, architekturę;
- ✓ rozpoznaje i nazywa podstawowe narzędzia i materiały związane z omawianymi dziedzinami sztuki (pędzel, farba, dłuto);
- ✓ poznaje i tworzy przedmioty związane z tradycją, charakterystyczne dla regionu (ozdoby choinkowe, pisanki), potrafi składać i zginać papier;
- ✓ instruowany przez nauczyciela, wykonuje proste formy przestrzenne
- ✓ potrafi obrysować szablon;
- ✓ utrzymuje porządek w miejscu pracy, potrafi po sobie posprzątać
- ✓ bezpiecznie korzysta z narzędzi.

VI. Edukacja muzyczna

Uczeń kończący klasę I:

- ✓ zna kilkanaście piosenek, nauczonych ze słuchu;
- ✓ powtarza proste melodie;
- ✓ reaguje na zmiany tempa, dynamikę, akcent;
- ✓ realizuje ruchem tańce, zabawy, improwizuje;
- ✓ rozróżnia i nazywa poznane nuty;
- ✓ zna trzy wysokości dźwięków: sol, mi, la;

- ✓ realizuje rytmy na instrumentach perkusyjnych;
- ✓ wykonuje prosty akompaniament do piosenki;
- ✓ rozpoznaje melodie i rytm;
- ✓ rozróżnia i nazywa podstawowe instrumenty muzyczne;
- ✓ potrafi w słuchanej muzyce określić różnice i podobieństwa.

VII. Wychowanie fizyczne

Uczeń kończący klasę I:

- ✓ maszeruje, przechodzi z chodu do biegu, zwalnia lub przyspiesza, biegnie na sygnał ze startu wysokiego;
- ✓ poprawnie wykonuje ćwiczenia gimnastyczne;
- ✓ podskakuje, skacze obunóż, jednonóż, przez niskie przeszkody;
- ✓ dba o prawidłową postawę w chodzie, biegu, siedząc w ławce szkolnej;
- ✓ potrafi przejść po narysowanej linii
- ✓ chwytą piłkę, rzuca nią do celu i na odległość, toczy po podłożu, próbuje kozłować;
- ✓ chętnie uczestniczy w zabawach ruchowych, rozumie proste reguły i próbuje się podporządkować decyzjom sędziego:
- ✓ wie, że ma wpływ na swoje zdrowie (stosowny ubiór, aktywność fizyczna, właściwe odżywianie się oraz przestrzeganie higieny)
- ✓ wie, że nie można samodzielnie zażywać leków, ani żadnych nieznanymi substancji.

Wymagania edukacyjne z edukacji wczesnoszkolnej po klasie II

I. Edukacja polonistyczna

Osiągnięcia w zakresie umiejętności SŁUCHANIA:

W klasie drugiej kontynuuje się doskonalenie umiejętności słuchania. Ponadto uczeń kończący klasę II:

- ✓ słucha z uwagą dzieci i dorosłych, w różnych sytuacjach życiowych wymagających komunikacji i wzajemnego zrozumienia, stara się okazywać szacunek osobie mówiącej;
- ✓ wykonuje zadania według usłyszanej instrukcji, zadaje pytania;
- ✓ słucha ze zrozumieniem i w skupieniu odpowiednich do wieku wierszy, opowiadań i innych utworów literackich;
- ✓ aktywnie uczestniczy w rozmowach, zabiera głos w kulturalny sposób.

Osiągnięcia w zakresie umiejętności MÓWIENIA:

W klasie drugiej kontynuuje się doskonalenie umiejętności mówienia. Ponadto uczeń kończący klasę II:

- ✓ swobodnie wypowiada się na różne tematy, stosując adekwatne do sytuacji techniki języka mówionego: pauzy, zmianę intonacji, tempa i siły głosu, dba o kulturę wypowiedzi.
- ✓ uczestniczy w rozmowach na tematy związane z życiem rodzinnym i szkolnym;
- ✓ wypowiada się na temat omawianego tekstu literackiego;
- ✓ opisuje zaistniałe wydarzenia i potrafi je zrelacjonować;
- ✓ nadaje tytuły ilustracjom do omawianych tekstów
- ✓ formułuje odpowiedzi na pytania;
- ✓ omawia i opowiada historyjki obrazkowe, potrafi samodzielnie wymyślić ich zakończenie;
- ✓ opisuje osoby i przedmioty z otoczenia;
- ✓ formułuje życzenia i zaproszenia;

- ✓ konstruuje własne wypowiedzi, biorąc udział w scenkach dramatycznych i autoprezentacjach
- ✓ recytuje z pamięci wiersze.

Osiągnięcia w zakresie umiejętności CZYTANIA i opracowywania tekstów:

W klasie drugiej kontynuuje się doskonalenie umiejętności czytania i opracowywania tekstów. Ponadto uczeń kończący klasę II:

- ✓ czyta płynnie, poprawnie i wyraziście na głos teksty opracowywane w toku zajęć,
- ✓ czyta w skupieniu, po cichu nowe teksty drukowane oraz samodzielnie zapisane w zeszytach, rozumie czytana treść;
- ✓ czyta i rozumie teksty odpowiednie do wieku;
- ✓ odnajduje proste informacje w tekście i wyciąga wnioski;
- ✓ rozpoznaje w tekście formy literackie takie jak życzenia, zaproszenia; opowiadania;
- ✓ czyta tekst z podziałem na role, wyodrębnia dialog w tekście;
- ✓ pod kierunkiem nauczyciela analizuje utwory dla dzieci, ustala kolejność wydarzeń, rozpoznaje bohaterów, ocenia ich postępowanie i uzasadnia swoją opinię, określa czas i miejsce akcji utworu;
- ✓ potrafi ciekawie interpretować teksty, uczestniczy w ich inscenizacji;
- ✓ przejawia wrażliwość estetyczną i poszerza słownictwo poprzez obcowanie z dziełami literackimi;
- ✓ zapoznaje się z różnymi tekstami literackimi: opowiadaniem, baśnią, legendą, wierszem;
- ✓ uczy się korzystać ze zbiorów bibliotecznych.

Osiągnięcia w zakresie umiejętności PISANIA:

W klasie drugiej kontynuuje się doskonalenie umiejętności pisania. Ponadto uczeń kończący klasę II:

- ✓ pisze czytelnie, kształtnie i płynnie;
- ✓ potrafi utrzymać prawidłowo tempo pisania;
- ✓ przepisuje proste zdania i proste teksty;
- ✓ potrafi rozwijać zdania oraz układa i zapisuje poprawnie zdania;

- ✓ uzupełnia proste zdania z lukami;
- ✓ dokonuje przekształceń tekstów;
- ✓ pisze z pamięci i ze słuchu; przestrzega poprawności ortograficznej w wyrazach poznanych i opracowanych podczas zajęć;
- ✓ samodzielnie układa i poprawnie zapisuje życzenia, zaproszenia, listy, krótkie opisy, kilkuzdaniowe wypowiedzi na określony temat;
- ✓ bierze udział w zbiorowym układaniu różnych form pisemnych;
- ✓ prawidłowo dobiera wyrazy zdrobniałe i o znaczeniu przeciwstawnym.

Osiągnięcia w zakresie GRAMATYKI:

W klasie drugiej kontynuuje się doskonalenie umiejętności gramatycznych. Ponadto uczeń kończący klasę II:

- ✓ ze zrozumieniem posługuje się określeniami: „wyraz”, „głoska”, „litera”, „sylaba”, „zdanie”;
- ✓ doskonalą poziom analizy i syntezy głoskowej;
- ✓ wyróżnia głoski w nagłosie, śródgłosie i wygłosie;
- ✓ zna i rozróżnia samogłoski i spółgłoski;
- ✓ dzieli wyrazy na sylaby;
- ✓ zna różnicę między głoską a literą;
- ✓ liczy głoski i litery w prostych wyrazach;
- ✓ oddziela wyrazy w zdaniu i zdania w tekście;
- ✓ rozpoznaje i wskazuje poznane części mowy;
- ✓ rozumie pojęcie „zdanie”, rozróżnia zdania pytające, rozkazujące i oznajmujące.

Osiągnięcia z zakresu ORTOGRAFII I INTERPUNKCJI:

W klasie drugiej kontynuuje się doskonalenie umiejętności ortograficznych i interpunkcyjnych. Ponadto uczeń kończący klasę II:

- ✓ zna alfabet, ustala kolejność wyrazów ze względu na pierwszą literę;
- ✓ potrafi powiedzieć jakie jest zastosowanie przecinka w zdaniu przy wyliczaniu;
- ✓ wie, że w zależności od rodzaju zdania, na końcu stawia się kropkę, wykrzyknik lub pytajnik;

- ✓ zapisuje wielką literą: imiona i nazwiska, nazwy miast i państw, nazwy gór i rzek;
- ✓ wskazuje podobieństwa w zapisie spółgłosek miękkich;
- ✓ poprawnie zapisuje spółgłoski miękkie;
- ✓ dba o poprawność ortograficzną i interpunkcyjną podczas pisania z pamięci i ze słuchu;
- ✓ korzysta z ilustrowanych słowników;
- ✓ stosuje popularne skróty przy adresowaniu.

II. Edukacja matematyczna

W klasie drugiej kontynuuje się doskonalenie umiejętności matematycznych. Ponadto uczeń kończący klasę II:

- ✓ określa i prezentuje wzajemne położenie przedmiotów na płaszczyźnie i w przestrzeni; określa i prezentuje kierunek ruchu przedmiotów oraz osób; określa położenie przedmiotu na prawo/na lewo od osoby widzianej z przodu (także przedstawionej na fotografii czy obrazku);
- ✓ porównuje przedmioty pod względem wyróżnionej cechy wielkościowej, np. długości czy masy; dokonuje klasyfikacji przedmiotów;
- ✓ posługuje się pojęciami: pion poziom, skos
- ✓ odczytuje i zapisuje za pomocą cyfr liczby od zera do 100;
- ✓ odczytuje i zapisuje za pomocą cyfr liczby od zera do tysiąca;
- ✓ wyjaśnia znaczenie cyfr w zapisie liczby; wskazuje jedności, dziesiątki; określa kolejność; posługując się liczbą porządkową;
- ✓ porównuje liczby; porządkuje liczby od najmniejszej do największej i odwrotnie; stosuje znaki
- ✓ liczy w przód i wstecz od podanej liczby po jeden, po 2 i po 10 w zakresie 100;
- ✓ sprawnie dodaje i odejmuje w pamięci w zakresie 20 z przekroczeniem progu dziesiątkowego;
- ✓ sprawnie oblicza sumy i różnice w zakresie 100;
- ✓ porównuje liczby w zakresie 100, stosuje znaki =, <, >;
- ✓ wskazuje liczby parzyste i nieparzyste;
- ✓ mnoży i dzieli w zakresie 30;
- ✓ stosuje przemienność mnożenia;

- ✓ analizuje i rozwiązuje zadania tekstowe proste i wybrane złożone; dostrzega problem matematyczny oraz tworzy własną strategię jego rozwiązania, odpowiednią do warunków zadania; opisuje rozwiązanie za pomocą działań, równości z okienkiem, rysunku lub w inny wybrany przez siebie sposób;
- ✓ samodzielnie rozwiązuje, przekształca i układa zadania z treścią;
- ✓ wskazuje i poprawia proste błędy w treści zadań;
- ✓ rozwiązuje zadania na porównywanie różnicowe;
- ✓ rozpoznaje poznane bryły i figury płaskie;
- ✓ dostrzega symetrię w środowisku przyrodniczym, w sztuce użytkowej i innych wytworach człowieka obecnych w otoczeniu dziecka;
- ✓ posługuje się poznanymi jednostkami miar, mierzy za pomocą linijki;
- ✓ mierzy długości odcinków, boków figur geometrycznych itp., podaje wynik pomiaru, posługując się jednostkami długości: centymetr, milimetr;
- ✓ waży przedmioty, wagę wyraża w gramach, dekagramach i kilogramach;
- ✓ odmierza płyny; używa określeń: litr, pół litra, ćwierć litra; wykonuje proste obliczenia dotyczące pojemności;
wykonuje obliczenia pieniężne; rozróżnia nominały na monetach i banknotach;
- ✓ odczytuje i zapisuje liczby w systemie rzymskim, podaje i zapisuje daty różnymi sposobami, wykonuje obliczenia kalendarzowe;
- ✓ odczytuje wskazania zegarów w systemie 12 i 24 – godzinnym
- ✓ posługuje się pojęciami: godzina, pół godziny, kwadrans, minuta;
- ✓ określa temperaturę powietrza i ciała człowieka na podstawie odczytów z termometrów;
- ✓ dokonuje obliczeń szacunkowych w różnych sytuacjach życiowych;
- ✓ wykorzystuje warcaby, szachy i inne gry planszowe lub logiczne do rozwijania umiejętności myślenia strategicznego, logicznego, rozumienia zasad itd.

III. Edukacja przyrodnicza

Osiągnięcia w zakresie rozumienia środowiska PRZYRODNICZEGO:

W klasie drugiej kontynuuje się doskonalenie umiejętności przyrodniczych. Ponadto uczeń kończący klasę II:

- ✓ rozpoznaje w swoim otoczeniu popularne gatunki roślin i zwierząt, w tym zwierząt hodowlanych, a także gatunki objęte ochroną;
- ✓ zna budowę roślin i warunki ich życia;
- ✓ opisuje życie w ekosystemie: lasu, ogrodu, parku, łąki, jeziora;
- ✓ wymienia i rozpoznaje rośliny typowe dla wybranych regionów Polski;
- ✓ prowadzi proste hodowle roślin, przedstawia zasady opieki nad zwierzętami domowymi, hodowlanymi i innymi;
- ✓ zna i nazywa narzędzia ogrodnicze;
- ✓ planuje, wykonuje proste obserwacje, doświadczenia i eksperymenty dotyczące obiektów i zjawisk przyrodniczych, sporządza notatkę;
- ✓ zna popularne rośliny doniczkowe;
- ✓ wie czym grozi spożycie lub dotknięcie roślin trujących;
- ✓ zna budowę zwierząt i ich warunki życia;
- ✓ potrafi nazwać i wyliczyć zwierzęta typowe dla wybranych regionów Polski;
- ✓ rozpoznaje i wymienia nazwy zwierząt egzotycznych;
- ✓ pomaga zwierzętom przetrwać zimę;
- ✓ wie, czym grozi kontakt z chorymi i niebezpiecznymi zwierzętami;
- ✓ rozumie potrzebę segregacji śmieci, zna pojęcie „surowce wtórne”, wie, jakie znaczenie dla ochrony przyrody ma używanie opakowań ekologicznych;
- ✓ zna zagrożenia ze strony zjawisk przyrodniczych (powódź, pożar);
- ✓ ma świadomość istnienia zagrożeń ze środowiska naturalnego, np. nagła zmiana pogody, huragan, ulewne deszcze, burza, susza oraz ich następstwa: powódź, pożar, piorun; określa odpowiednie sposoby zachowania się człowieka w takich sytuacjach;
- ✓ zna wpływ przyrody nieożywionej na życie ludzi, zwierząt, roślin (światło słoneczne, a cykl życia na Ziemi);
- ✓ wie, w jaki sposób należy oszczędzać wodę;
- ✓ zna znaczenie wody dla życia ludzi, zwierząt i roślin;

- ✓ podejmuje działania na rzecz ochrony przyrody;
- ✓ umie wskazać główne kierunki na mapie;
- ✓ nazywa części ciała;
- ✓ potrafi wymienić organy wewnętrzne organizmu człowieka;
- ✓ wie, że ruch to zdrowie;
- ✓ przygotowuje posiłki służące utrzymaniu zdrowia;
- ✓ rozumie pojęcie „aktywny wypoczynek”;
- ✓ ubiera się odpowiednio do stanu pogody, poszukuje informacji na temat pogody, wykorzystując np. Internet;
- ✓ dba o higienę oraz estetykę własną i otoczenia;
- ✓ zna budowę roweru i zasady bezpiecznego korzystania z tego środka lokomocji;
- ✓ rozróżnia podstawowe znaki drogowe, stosuje przepisy bezpieczeństwa w ruchu drogowym i miejscach publicznych;

IV. Edukacja społeczna

Osiągnięcia w zakresie rozumienia środowiska SPOŁECZNEGO:

W klasie drugiej kontynuuje się doskonalenie umiejętności społecznych. Ponadto uczeń kończący klasę II:

- ✓ aktywnie uczestniczy w życiu klasy i szkoły;
- ✓ zna zasady zachowania się wobec dorosłych i rówieśników, stosuje formy grzecznościowe, pomaga kolegom w różnych sytuacjach;
- ✓ zna miejscowość, w której mieszka;
- ✓ kultywuje tradycje rodzinne;
- ✓ umie powiadomić o wypadku lub innym zagrożeniu;
- ✓ rozpoznaje kłamstwo i stara się mu przeciwstawić;
- ✓ wie, że wszyscy ludzie są równi wobec prawa;
- ✓ ocenia swoje postępowanie i innych osób, odnosząc się do poznanych wartości, takich jak: godność, honor, sprawiedliwość, obowiązkowość, odpowiedzialność, przyjaźń, życzliwość, umiar, powściągliwość, pomoc, zadośćuczynienie, przeproszenie, uznanie, uczciwość, wdzięczność oraz inne, respektowane przez środowisko szkolne;

- ✓ wyjaśnia, iż wszyscy ludzie posiadają prawa i obowiązki, wymienia własne prawa i obowiązki, przestrzega ich i stosuje je w codziennym życiu;
- ✓ przedstawia siebie i grupę, do której należy, zapisuje swój adres, adres szkoły, zawód i miejsce pracy rodziców; posługuje się danymi osobistymi wyłącznie w sytuacjach bezpiecznych dla siebie i reprezentowanych osób;
- ✓ szanuje zwyczaje i tradycje różnych grup społecznych i narodów;
- ✓ opowiada o legendarnym powstaniu państwa polskiego,
- ✓ rozpoznaje: godło, barwy, hymn narodowy, mundur wojskowy, wybrane stroje ludowe, np. związane z regionem Polski, w którym mieszka;
- ✓ uczestniczy w świętach narodowych i innych ważnych dniach pamięci narodowej; zachowuje się godnie i z szacunkiem podczas śpiewania lub słuchania hymnu, wciągania flagi na maszt itp.;
- ✓ rozpoznaje i nazywa patrona szkoły,
- ✓ wyjaśnia znaczenie wybranych zwyczajów i tradycji polskich.

V. Edukacja plastyczno – techniczna

W klasie drugiej kontynuuje się doskonalenie umiejętności plastyczno- technicznych. Ponadto uczeń kończący klasę II:

- ✓ chętnie i z zaangażowaniem wyraża swoje doświadczenia i przeżycia, stosując wymagane techniki plastyczne;
 - ✓ posługuje się środkami wyrazu plastycznego jak: kształt, barwa, faktura;
 - ✓ rozpoznaje wybrane dziedziny sztuki: architekturę, malarstwo, rzeźbę i grafikę;
 - ✓ prace wykonuje z dbałością o szczegóły, właściwie rozmieszczając i rozplanowując elementy na płaszczyźnie i w przestrzeni;
 - ✓ potrafi pracować zgodnie z instrukcją;
- zachowuje ład i porządek na stanowisku pracy, racjonalnie wykorzystuje czas i zgromadzony materiał;
- ✓ przestrzega zasady bezpieczeństwa pracy i zabawy.

VI. Edukacja muzyczna

W klasie drugiej kontynuuje się doskonalenie umiejętności muzycznych. Ponadto uczeń kończący klasę II:

- ✓ śpiewa indywidualnie i grupowo;
- ✓ zna hymn narodowy;
- ✓ potrafi zagrać na instrumentach perkusyjnych proste rytmy;
- ✓ reaguje na zmianę tempa, dynamiki metrum;
- ✓ zna podstawowe kroki polki oraz innego tańca ludowego;
- ✓ słucha muzyki i określa charakter utworów, odróżnia wykonanie solowe od wykonania zespołowego;
- ✓ zna podstawy zapisu nutowego (ćwierćnuta, ósemka, pauza ósemkowa) oraz wysokości nut.
- ✓ odróżnia dźwięki muzyki, np. wysokie – niskie, długie – krótkie, ciche – głośne, głosy ludzkie: sopran, bas; odróżnia i nazywa wybrane instrumenty muzyczne;
- ✓ rozróżnia na podstawie słuchanego utworu muzykę: smutną, wesołą, skoczną, marszową itp.

VII. Wychowanie fizyczne

W klasie drugiej kontynuuje się doskonalenie umiejętności sportowych. Ponadto uczeń kończący klasę II:

- ✓ utrzymuje w czystości ręce i całe ciało, przebiera się przed zajęciami ruchowymi i po ich zakończeniu; wykonuje te czynności samodzielnie i w stosownym momencie;
- ✓ dostosowuje strój do rodzaju pogody i pory roku w trakcie zajęć ruchowych odpowiednio na świeżym powietrzu i w pomieszczeniu;
- ✓ wyjaśnia znaczenie ruchu w procesie utrzymania zdrowia;
- ✓ ma świadomość znaczenia systematyczności i wytrwałości w wykonywaniu ćwiczeń;
- ✓ uznaje, że każdy człowiek ma inne możliwości w zakresie sprawności fizycznej, akceptuje sytuację dzieci, które z uwagi na chorobę nie mogą być sprawne w każdej formie ruchu;
- ✓ zwinnie i szybko pokonuje przeszkody;
- ✓ rzuca i chwyta piłę;

- ✓ wykonuje ćwiczenia zwinnościowe; _____
- ✓ z zaangażowaniem wykonuje ćwiczenia gimnastyczne;
- ✓ chętnie i aktywnie uczestniczy w zabawach i grach zespołowych;
- ✓ rozumie wpływ ruchu, higieny i odżywiania na zdrowie człowieka;
- ✓ respektuje przepisy, reguły zabaw i gier ruchowych, przepisy ruchu drogowego w odniesieniu do pieszych, rowerzystów, rolkarzy, biegaczy i innych osób, których poruszanie się w miejscu publicznym może stwarzać zagrożenie.

Wymagania edukacyjne z edukacji wczesnoszkolnej po klasie III

I. Edukacja polonistyczna

Osiągnięcia w zakresie umiejętności SŁUCHANIA:

W klasie trzeciej kontynuuje się doskonalenie umiejętności słuchania. Ponadto uczeń kończący klasę III:

- ✓ słucha ze zrozumieniem poleceń składających się ze zdań wielokrotnie złożonych;
- ✓ uważnie słucha wypowiedzi innych i potrafi wykorzystać przekazane informacje;
- ✓ wykonuje złożone polecenia wypowiedziane przez nauczyciela i kolegów;
- ✓ słucha ze zrozumieniem i w skupieniu odpowiednich do wieku wierszy, opowiadań, piosenek i innych utworów literackich, w tym dłuższych fragmentów lektur (czytanych przez nauczyciela, słuchanych z płyty CD);
- ✓ okazuje szacunek wypowiadającej się osobie;
- ✓ słucha innych i czeka na swoją kolej;
- ✓ aktywnie i kulturalnie uczestniczy w rozmowach, potrafi odnieść się do wypowiedzi innych.

Osiągnięcia w zakresie umiejętności MÓWIENIA:

W klasie trzeciej kontynuuje się doskonalenie umiejętności mówienia. Ponadto uczeń kończący klasę III:

- ✓ wypowiada się w różnych formach, potrafi ułożyć kilkuzdaniową wypowiedź na dany temat, związany z przeżyciami, zadaniem, sytuacjami szkolnymi, lekturą czy wydarzeniem kulturalnym;
- ✓ dba o umiejętny dobór właściwych form komunikowania się w różnych sytuacjach społecznych;
- ✓ uczestniczy w rozmowach: prezentuje własne zdanie, potrafi je uzasadnić;
- ✓ poszerza struktury składniowe oraz zakres słownictwa, wykorzystując omawiane treści nauczania;
- ✓ nadaje tytuły ilustracjom do omawianych tekstów;

- ✓ omawia i opowiada historyjki obrazkowe, analizuje postępowanie bohaterów i potrafi je ocenić;
- ✓ samodzielnie opowiada przeczytane i wysłuchane teksty;
- ✓ tworzy dialogi w scenkach dramowych i autoprezentacjach, konstruuje własne wypowiedzi;
- ✓ odtwarza teksty z pamięci: wiersze, piosenki, fragmenty prozy, odpowiednio intonując i uwzględniając zasady interpunkcji;
- ✓ stara się dbać o kulturę wypowiedzi: poprawnie artykułuje głoski, stosuje pauzy, właściwą intonację przy wypowiedaniu różnego rodzaju zdań.

Osiągnięcia w zakresie umiejętności CZYTANIA i opracowywania tekstów:

W klasie trzeciej kontynuuje się doskonalenie umiejętności czytania i opracowywania tekstów. Ponadto uczeń kończący klasę III:

- ✓ samodzielnie, wyraziście i z zachowaniem ekspresji czyta omawiany tekst;
- ✓ samodzielnie, wyraziście i z zachowaniem ekspresji czyta nowy tekst;
- ✓ czyta w skupieniu, po cichu teksty drukowane oraz zapisane samodzielnie w zeszytach;
- ✓ odnajduje w tekście informacje oraz fragmenty na określone tematy i wyciąga wnioski;
- ✓ rozpoznaje w tekście literackie formy użytkowe: notatka do kroniki, list;
- ✓ analizuje, pod kierunkiem nauczyciela, przeczytane utwory: wskazuje głównych i drugoplanowych bohaterów, dokonuje oceny ich postępowania, zaznacza wybrane fragmenty tekstu, układa dalszy ciąg wydarzeń;
- ✓ czyta lektury wskazane przez nauczyciela;
- ✓ zna różne teksty literackie: opowiadanie, baśń, dialog, opis, legendę, wiersz, teksty popularnonaukowe, komiksy, kroniki;
- ✓ przejawia wrażliwość estetyczną i rozszerza zasób słownictwa poprzez kontakt z dziełami literackimi;
- ✓ w miarę możliwości korzysta ze zbiorów bibliotecznych (encyklopedii) i innych źródeł informacji (Internetu);
- ✓ wyodrębnia postacie i zdarzenia w utworach literackich, ustala kolejność zdarzeń, ich wzajemną zależność, odróżnia zdarzenia istotne od mniej istotnych, postacie główne i drugorzędne; wskazuje cechy i ocenia bohaterów;

- ✓ uzasadnia swą ocenę, wskazuje wydarzenie zmieniające postępowanie bohatera, określa nastrój w utworze; odróżnia elementy świata fikcji od realnej rzeczywistości; byty rzeczywiste od medialnych, byty realistyczne od fikcyjnych;
- ✓ wyszukuje w tekstach fragmenty według niego najpiękniejsze, najważniejsze, trudne do zrozumienia lub określone przez nauczyciela;
- ✓ eksperymentuje, przekształca tekst, układa opowiadania twórcze, np. dalsze losy bohatera, komponuje początek i zakończenie tekstu na podstawie ilustracji lub przeczytanego fragmentu utworu.

Osiągnięcia w zakresie umiejętności PISANIA:

W klasie trzeciej kontynuuje się doskonalenie umiejętności pisania. Ponadto uczeń kończący klasę III:

- ✓ pisze czytelnie, kształtnie i płynnie;
- ✓ przepisuje zdania złożone i dłuższe teksty;
- ✓ poprawnie rozmieszcza tekst na stronie;
- ✓ uzupełnia zdania z lukami;
- ✓ poprawnie przepisuje ze słuchu i z pamięci zdania proste i złożone oraz krótkie teksty;
- ✓ przestrzega poprawności ortograficznej;
- ✓ samodzielnie, poprawnie układa i zapisuje życzenia, zaproszenia, listy prywatne, krótkie opisy, krótkie opowiadania, kilkuzdaniowe wypowiedzi na dowolny temat (na podstawie opracowanych tekstów oraz twórcze);
- ✓ stara się dbać o estetykę i poprawność graficzną pisma;
- ✓ prawidłowo dobiera wyrazy o znaczeniu przeciwstawnym i bliskoznacznym;
- ✓ samodzielnie wykonuje pisemne zadania domowe.

Osiągnięcia w zakresie GRAMATYKI:

W klasie trzeciej kontynuuje się doskonalenie umiejętności gramatycznych. Ponadto uczeń kończący klasę III:

- ✓ rozpoznaje i tworzy samodzielnie wszystkie rodzaje zdań;
- ✓ dokonuje przekształceń zdań;
- ✓ grupuje wyrazy według cech znaczeniowych: nazw osób, zwierząt, roślin i rzeczy;

- ✓ odnajduje w zdaniu wyrazy określające czynności, wskazuje określenia rzeczownika;
- ✓ dobiera słownictwo do podanego tematu;
- ✓ potrafi rozwinąć zdanie.

Osiągnięcia z zakresu ORTOGRAFII I INTERPUNKCJI:

W klasie trzeciej kontynuuje się doskonalenie umiejętności ortograficznych i interpunkcyjnych. Ponadto uczeń kończący klasę III:

- ✓ zapisuje wielką literą: nazwy popularnych zabytków, niektóre tytuły książek i czasopism, przydomki;
- ✓ rozumie funkcję przecinka i stosuje go przy wyliczaniu;
- ✓ zna zastosowanie dwukropka przy wyliczaniu;
- ✓ dba o poprawność ortograficzną i interpunkcyjną podczas pisania ze słuchu oraz tekstów pisanych samodzielnie.

Osiągnięcia w zakresie SAMOKSZTAŁCENIA:

Uczeń kończący klasę III:

- ✓ podejmuje próby zapisu nowych, samodzielnie poznanych wyrazów i sprawdza poprawność ich zapisu, korzystając ze słownika ortograficznego;
- ✓ korzysta z różnych źródeł informacji, np. atlasów, czasopism dla dzieci, słowników i encyklopedii czy zasobów Internetu i rozwija swoje zainteresowania;
- ✓ wykorzystuje nabyte umiejętności do rozwiązywania problemów i eksploracji świata, dbając o własny rozwój i tworząc indywidualne strategie uczenia się.

II. Edukacja matematyczna

W klasie trzeciej kontynuuje się doskonalenie umiejętności matematycznych. Ponadto, uczeń kończący klasę III:

- ✓ rozumie stosunki przestrzenne i cechy wielkościowe,
- ✓ odczytuje i zapisuje liczby od 0 do 1000, liczy w przód i w tył po jeden, po dziesięć i po sto w zakresie 1000;
- ✓ potrafi przyporządkować liczbę do konkretnych elementów w zbiorze;

- ✓ porównuje liczby w zakresie 1000, używając określeń: „większa”, „mniejsza”, „równa”, stosuje znaki: =, <, >;
- ✓ wskazuje liczby parzyste i nieparzyste w zakresie 1000;
- ✓ rozumie porządkowy aspekt liczby;
- ✓ dodaje i odejmuje liczby w zakresie 100 z przekroczeniem progu;
- ✓ wie, że dodawanie i odejmowanie to działania odwrotne (sprawdza wynik dodawania za pomocą odejmowania i odwrotnie);
- ✓ stosuje przemienność dodawania (wie, że kolejność dodawania składników nie ma wpływu na wynik);
- ✓ mnoży i dzieli liczby w zakresie 100;
- ✓ wie, że mnożenie i dzielenie to działania wzajemnie odwrotne (sprawdza wynik dzielenia za pomocą mnożenia i odwrotnie);
- ✓ stosuje przemienność mnożenia (wie, że kolejność mnożenia czynników nie ma wpływu na wynik);
- ✓ rozwiązuje łatwe równania z niewiadomą w postaci okienka (wspomagane rysunkami lub schematami);
- ✓ rozwiązuje jednodziałaniowe zadania z treścią (wspomagane schematami lub rysunkami);
- ✓ rysuje ilustracje do zadań z treścią;
- ✓ układa pytania do treści zadań;
- ✓ wskazuje i poprawia błędy w treści zadań;
- ✓ rozwiązuje zadania na porównywanie różnicowe;
- ✓ oblicza obwody figur geometrycznych: trójkąta, kwadratu, prostokąta (miarę wyraża w centymetrach);
- ✓ mierzy długości za pomocą metra krawieckiego, taśmy mierniczej (miarę wyraża w centymetrach);
- ✓ rozwiązuje zadania z treścią i wykonuje obliczenia dotyczące miar bez wyrażen dwumianowanych;
- ✓ mierzy i rysuje odcinki o długości wyrażonej w centymetrach i milimetrach, porównuje ich długość;
- ✓ waży przedmioty, wagę wyraża w gramach, dekagramach i kilogramach (nie zamieniając jednostek);

- ✓ porównuje wagę przedmiotu, używając określeń: „cięższy”, „lżejszy”, „waży tyle samo”, stosuje znaki (=,<,>) pomiędzy wartościami wagi wyrażonymi w tych samych jednostkach;
- ✓ szacuje wagi różnych przedmiotów;
- ✓ wykonuje obliczenia dotyczące wagi i pojemności;
- ✓ rozpoznaje monety o wartości: 10 groszy, 20 groszy, 50 groszy, 1 złoty, 2 złote, 5 złotych oraz banknoty: 10 złotych, 20 złotych, 50 złotych, 100 złotych, 200 złotych;
- ✓ zna wartość pieniędzy (potrafi dobierać monety o niższym nominale, aby stanowiły wartość monety, czy banknotu o wyższym nominale, potrafi wybrać monety, którymi może zapłacić za dany produkt, potrafi obliczyć resztę, którą powinien otrzymać, płacąc za dany produkt, porównuje wartości monet i banknotów, używając odpowiednich określeń i znaków);
- ✓ zna nazwy pór roku, miesięcy, dni tygodnia i potrafi je zapisywać;
- ✓ czyta i zapisuje daty;
- ✓ zna liczbę dni w poszczególnych miesiącach;
- ✓ odczytuje i zaznacza godziny na zegarze w systemie dwudziestoczworgodzinnym;
- ✓ wykonuje obliczenia kalendarzowe i zegarowe.

III. Edukacja przyrodnicza

Osiągnięcia w zakresie rozumienia środowiska PRZYRODNICZEGO:

W klasie trzeciej kontynuuje się doskonalenie umiejętności przyrodniczych. Ponadto, uczeń kończący klasę III:

- ✓ potrafi opisać sposoby odżywiania się zwierząt;
- ✓ wie, na czym polega praca: sadownika, rolnika, ogrodnika, pszczelarza;
- ✓ rozumie komunikaty pogodowe podawane w środkach masowego przekazu;
- ✓ wie, jakie spotyka się zagrożenia wynikające z działalności człowieka (palenie śmieci, wypalanie łąk, kłusownictwo, hałas);
- ✓ rozumie, na czym polegają zagrożenia ze strony przyrody: (huragan, lawina, śnieżycy), wie, jak należy zachować się w takich sytuacjach;
- ✓ wskazuje, rozróżnia i nazywa charakterystyczne cechy krajobrazów Polski (krajobraz nadmorski, górski, nizinny);

- ✓ potrafi wyjaśnić jak funkcjonuje przyroda w różnych porach roku;
- ✓ wie, czym grozi spożycie lub dotknięcie roślin trujących;
- ✓ potrafi wskazać na mapie ważne miasta i miejsca Polski (góry, rzeki);
- ✓ umie opisać życie w ekosystemie pola i zbiorników wodnych (wymienia nazwy podstawowych zwierząt i roślin wodnych, nazywa różne zbiorniki wodne, zna warunki życia organizmów w danym środowisku);
- ✓ potrafi omówić znaczenie lasu dla człowieka;
- ✓ wie, jaki jest wpływ przyrody nieożywionej (skały i minerały: glina, węgiel, sól) na życie ludzi, zwierząt i roślin,

IV. Edukacja społeczna

Osiągnięcia w zakresie rozumienia środowiska SPOŁECZNEGO:

W klasie trzeciej kontynuuje się doskonalenie umiejętności społecznych. Ponadto, uczeń kończący klasę III:

- ✓ aktywnie uczestniczy w życiu klasy i szkoły, zna jej tradycje, wie co to jest i jak wygląda sztandar szkoły, stara się uczestniczyć w szkolnych uroczystościach;
- ✓ zna i szanuje symbole narodowe, zna ważniejsze wydarzenia historyczne, potrafi wyliczyć nazwiska wybitnych Polaków oraz ich osiągnięcia;
- ✓ umie wskazać symbole, kojarzące się z ważnymi miastami Polski;
- ✓ zna swoją miejscowość, potrafi opowiedzieć o jej przeszłości;
- ✓ umie wskazać zabytki i pomniki w regionie, w którym mieszka;
- ✓ odejmuje obowiązki domowe, stara się dobrze je wypełniać, rozumie potrzebę ich wykonywania;
- ✓ stara się uczestniczyć w uroczystościach lokalnych, świętach narodowych;
- ✓ wyjaśnia, iż wszyscy ludzie posiadają prawa i obowiązki, wymienia własne prawa i obowiązki, przestrzega ich i stosuje je w codziennym życiu;
- ✓ ocenia swoje postępowanie i innych osób, odnosząc się do poznanych wartości, takich jak: godność, honor, sprawiedliwość, obowiązkowość, odpowiedzialność, przyjaźń, życzliwość, pomoc, uczciwość, wdzięczność oraz inne;
- ✓ przedstawia siebie i grupę, do której należy, zapisuje swój adres, adres szkoły, zawód i miejsce pracy rodziców; posługuje się danymi osobistymi wyłącznie w sytuacjach

bezpiecznych; jest powściągliwy w używaniu takich danych w sytuacjach nowych i wirtualnych;

- ✓ rozpoznaje i nazywa wybrane grupy społeczne, do których nie należy, a które wzbudzają jego zainteresowanie, np. drużyny i kluby sportowe, zespoły artystyczne;
- ✓ szanuje zwyczaje i tradycje różnych grup społecznych i narodów, przedstawia i porównuje zwyczaje ludzi, np. dotyczące świąt w różnych regionach Polski, a także w różnych krajach;
- ✓ rozpoznaje i nazywa patrona szkoły, miejscowości, w której mieszka, wyjaśnia pojęcie „patron”, wymienia imiona i nazwiska, np. pierwszego władcy i króla Polski, obecnego prezydenta Polski, wymienia nazwę pierwszej stolicy Polski;
- ✓ zna ważne osobistości, pochodzące z rodzinnej miejscowości lub najbliższej okolicy.

V. Edukacja plastyczno – techniczna

W klasie trzeciej kontynuuje się doskonalenie umiejętności plastycznych i technicznych.

Ponadto, uczeń kończący klasę III:

- ✓ rozumie pojęcia: „scena rodzajowa”, „autoportret”, „sztuka nowoczesna”;
- ✓ umiejscawia i nazywa wybrane budowle Europy i świata: Koloseum, Wieżę Eiffla, Akropol, operę w Sydney, Statuę Wolności;
- ✓ zna dyscypliny sztuki: fotografię, film, przekazy medialne, rzemiosło artystyczne;
- ✓ potrafi stworzyć przedmioty charakterystyczne dla sztuki ludowej regionu, w którym mieszka (pisanki, palmy, kompozycje z bibułki);
- ✓ zapoznaje się z przeznaczeniem: komputera, laptopa, telefonu komórkowego (porównuje różne modele, ceny, wygląd zewnętrzny);
- ✓ zapoznaje się z budową roweru, poznaje działanie prądnicy rowerowej, uczy się, jak dbać o rower;
- ✓ potrafi korzystać ze środków komunikacji dostępnych w miejscu zamieszkania oraz wie, z jakich środków transportu korzystają ludzie mieszkający w różnych częściach Polski.

Ekspresja twórcza

Uczeń kończący klasę III:

- ✓ rysuje kredką, kredą, ołówkiem, patykiem, piórem, węglem, mazakiem;
- ✓ maluje farbami, tuszami przy użyciu pędzli, palców, stempli;
- ✓ wydziera, wycina, składa, przylepia, wykorzystując gazetę, papier kolorowy, makulaturę, karton, ścinki tekstylne itp.;
- ✓ modeluje (lepi i konstruuje) z gliny, modeliny, plasteliny, mas papierowych i innych, zarówno z materiałów naturalnych i przemysłowych;
- ✓ powiela za pomocą kalki, tuszu, farby, stempla wykonanego, np. z korka i innych tworzyw, a także przy pomocy prostych programów komputerowych;
- ✓ wykonuje prace, modele, rekwizyty, impresje plastyczne potrzebne do aktywności artystycznej i naukowej;
- ✓ wykonuje prace i impresje plastyczne jako formy przekazania i przedstawienia uczuć, nastrojów i zachowań (np. prezent, zaproszenie);
- ✓ ilustruje sceny i sytuacje (realne i fantastyczne) inspirowane wyobraźnią, baśnią, opowiadaniem i muzyką; korzysta z narzędzi multimedialnych;
- ✓ organizuje pracę, planuje i realizuje własne projekty/prace; realizując te projekty/prace współdziała w grupie;
- ✓ wyjaśnia znaczenie oraz konieczność zachowania ładu, porządku i dobrej organizacji miejsca pracy ze względów bezpieczeństwa; materiału, narzędzi, urządzenia zgodnie z instrukcją, w tym multimedialną;
- ✓ wykonuje przedmioty użytkowe, w tym dekoracyjne i modele techniczne,
- ✓ z zastosowaniem połączeń nierozłącznych: sklejanie klejem, wiązanie, szycie lub zszywanie zszywkami, sklejanie taśmą itp.,
- ✓ używając połączeń rozłącznych: spinanie spinaczami biurowymi, wiązanie sznurkiem lub wstążką ozdobną, c) bez użycia kleju, taśm, zszywek, np. wybrane modele technik origami, modele kartonowe nacinane.

VI. Edukacja muzyczna

W klasie trzeciej kontynuuje się doskonalenie umiejętności muzycznych. Ponadto, uczeń kończący klasę III:

- ✓ zna i śpiewa piosenki oraz kanony; nuci poznane melodie;

- ✓ zna melodię i słowa hymnu Polski;
- ✓ zna i śpiewa piosenki i pieśni charakterystyczne dla tradycji i zwyczajów polskich (utwory historyczne i patriotyczne);
- ✓ śpiewa dbając o prawidłową postawę, artykulację i oddech, przy zachowaniu naturalnej skali głosu;
- ✓ realizuje rytmy poprzez rytmiczne recytowanie przysłów, gesty, ruchy i grę na instrumentach;
- ✓ reaguje na zmiany metrum, tempa, dynamiki;
- ✓ zna podstawowe kroki trojaka oraz innego tańca ludowego;
- ✓ aktywnie słucha muzyki;
- ✓ rozpoznaje i odróżnia głosy wokalne: sopran, bas oraz rozpoznaje i odróżnia dźwięki muzyki, np. wysokie – niskie, długie – krótkie, ciche – głośne;
- ✓ słucha muzyki w połączeniu z aktywnością ruchową, gestami dźwiękotwórczymi: klaskanie, pstrykanie, tupanie,
- ✓ rozróżnia na podstawie słuchanego utworu muzykę: smutną, wesołą, skoczną, marszową itp.;
- ✓ określa charakter utworów, odróżnia wykonanie solowe od zespołowego;
- ✓ zna podstawy zapisu nutowego (półnuta, cała nuta, pauza półnutowa);
- ✓ rozpoznaje wysokości nut;
- ✓ odróżnia i nazywa wybrane instrumenty muzyczne;
- ✓ potrafi zagrać na instrumentach proste schematy rytmu, melodii do akompaniamentu, improwizuje utwory muzyczne z zachowaniem odpowiedniej artykulacji;
- ✓ przedstawia ruchem treść muzyczną;
- ✓ tańczy, płąsa w rytm muzyki;
- ✓ śpiewa dbając o prawidłową postawę, artykulację i oddech, przy zachowaniu naturalnej skali głosu;
- ✓ tworzy własne melodie, słowa do piosenek, układy taneczne.

VII. Wychowanie fizyczne

W klasie trzeciej kontynuuje się doskonalenie umiejętności sportowych. Ponadto, uczeń kończący klasę III:

- ✓ wyjaśnia znaczenie ruchu w procesie utrzymania zdrowia,

- ✓ ma świadomość znaczenia systematyczności i wytrwałości w wykonywaniu ćwiczeń,
- ✓ realizuje marszobieg trwające około 15 minut;
- ✓ wykonuje przewrót w przód;
- ✓ oburącz odbija lekką piłkę sposobem górnym;
- ✓ podbija piłkę stopą i kolanem;
- ✓ potrafi rzucić piłką lekarską;
- ✓ jeździ na rowerze, wrotkach, przestrzegając zasad bezpieczeństwa;
- ✓ przestrzega zasad sportowej rywalizacji;
- ✓ dba o bezpieczeństwo w czasie zajęć ruchowych;
- ✓ posługuje się przyborami sportowymi zgodnie z ich przeznaczeniem.

Opracowali: Nauczyciele klas 0 - III